

La coresponsabilitat és cosa de tots...

Dll, 25/03/2019 per Fundació Escola...

[L'Escola Cristiana](#)

Dilluns passat se signava al Parlament de Catalunya el Pacte contra la segregació escolar a Catalunya. La majoria de representants de l'arc parlamentari i institucional -entre els quals es troben les organitzacions representatives de les titularitats dels centres concertats i de les seves federacions i confederacions d'AMPAs-, més de 100 ajuntaments, el Síndic de Greuges i el Departament d'Educació subscriuen un pacte que gira entorn cinc eixos fonamentals: la voluntat del Departament i del Síndic de promoure la coresponsabilitat dels diferents actors que intervenen en l'àmbit educatiu; la previsió de mesures, com ara l'establiment d'una proporció màxima d'alumnat amb necessitats educatives específiques per centres d'una mateixa zona, o la limitació de l'escolarització de matrícula viva a centres d'alta complexitat per evitar la discriminació escolar; el reconeixement de l'infrafinançament públic dels centres concertats i la necessitat de la col·laboració de les famílies per al seu sosteniment; la promoció de garanties de gratuïtat real per a l'alumnat socialment desfavorit; graduar el finançament públic addicional dels centres en funció de la coresponsabilitat en l'escolarització equilibrada d'alumnat.

El pacte reforça el principi de garantia de gratuïtat real per a l'alumnat socialment desfavorit, i amb aquest objectiu preveu avançar en la gratuïtat de l'ensenyament a través de la millora del finançament públic dels centres públics i concertats i discriminar positivament en la transferència de recursos els centres i les famílies socialment menys afavorits, amb l'objectiu de garantir estàndards de qualitat equivalents per al conjunt de centres del Servei d'Educació de Catalunya, així com garantir la gratuïtat real de l'ensenyament i que les quotes no esdevinguin un factor de segregació escolar.

Per això, i entre d'altres mesures, es preveuen la creació d'una comissió d'estudi del cost de la plaça, l'adequació del finançament públic dels centres públics i concertats en funció de la coresponsabilitat en l'escolarització equilibrada d'alumnat, l'elaboració de directrius sobre el pagament de quotes en centres públics i concertats i l'establiment d'una convocatòria d'ajuts per a llibres de text, material escolar, sortides i colònies escolars.

En conseqüència, suposa la implicació i alineament dels actors que actuen en el territori (centres, inspecció, serveis municipals, etc.) en la lluita contra la segregació escolar de manera coresponsable.

El Pacte accentua i concreta maneres d'actuar ja previstes a la normativa. En aquest context, és bo recordar que l'article 48 de la LEC, que té com a rúbrica la "Coresponsabilitat de tots els centres en l'escolarització d'alumnes", prescriu que els centres del Servei d'Educació de Catalunya han de participar en l'adequada i equilibrada escolarització dels alumnes amb necessitats educatives específiques, que l'Administració educativa ha d'establir territorialment la proporció màxima d'alumnes amb necessitats educatives específiques que poden ésser escolaritzats en cada centre en l'accés als nivells inicials de cada etapa i, si s'escau, la reserva de llocs escolars que, com a mínim, cal destinar-los, i que aquesta reserva es pot mantenir fins al final del període de preinscripció i matrícula, el qual no pot anar més enllà de l'inici de curs. I que l'Administració

educativa aporta recursos addicionals als centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya en funció de les característiques socioeconòmiques de la zona, la tipologia de les famílies dels alumnes que atén el centre i els continguts de l'acord de coresponsabilitat que se signi.

La participació i la coresponsabilitat són, per tant, obligacions i compromisos que assoleixen i vinculen a tots els actors afectats en el procés educatiu. Obviant que a aquestes alçades ningú pugui retreure als centres concertats el compromís d'atenció als que més ho necessiten, no podem deixar de remarcar que la participació en l'adequada i equilibrada escolarització dels alumnes amb necessitats educatives específiques és una obligació dels centres del Servei d'Educació de Catalunya, però també que aquesta obligació és recíproca, perquè ve imposada per imperatiu legal i deriva d'un contracte (el concert). I aquí, les parts són els centres i l'Administració.

Equilibrat és condició d'equilibri, i equilibri és ponderació, justesa en l'orde intel·lectual o moral. Si el legislador hagués volgut determinar que el nombre d'alumnes NEEs havia de ser exactament el mateix a tots els centres d'un àmbit territorial concret, no hauria utilitzat el concepte d'equilibri, sinó el d'equivalència o el d'igualtat. Equilibri és ponderació, és a dir, considerar atentament i amb mesura. En definitiva, és tendir que l'escolarització d'aquests alumnes es faci a partir d'uns criteris objectius i mesurats i sense que acabi suposant una càrrega insuportable per desigual o inapropiada ni per als centres receptors ni per a les famílies... Per això la pròpia LEC preveu que les mesures d'escolarització previstes per atendre aquests alumnes han d'atendre les condicions socioeconòmiques i demogràfiques de les àrees d'influència respectives.

Resulta també, i és bo no oblidar-ho, que l'adequada i equilibrada escolarització dels alumnes amb necessitat específica de suport educatiu respon al compliment del principi de programació de l'oferta educativa, que és un imperatiu orgànic. I les seves premisses estan clarament reflectides:

Les administracions educatives programaran l'oferta educativa dels ensenyaments gratuïtes tenint en compte, com a garantia de la qualitat de l'ensenyament, una adequada i equilibrada escolarització dels alumnes amb necessitat específica de suport educatiu (LOE. Art. 109.2)

Participació en la programació dels sectors afectats: Els poders públics han de garantir l'exercici efectiu del dret a l'educació mitjançant una programació general de l'ensenyament, amb la participació efectiva de tots els sectors afectats, que atengui adequadament les necessitats educatives i la creació de centres docents (LODE. Art. 27.1)

Els criteris per a determinar els recursos humans i materials per a l'atenció de l'alumnat amb necessitats educatives específiques seran els mateixos per als centres públics i privats concertats (LOE. Art. 72.2e), i l'Administració educativa aporta recursos addicionals als centres que presten el Servei d'Educació de Catalunya en funció de les característiques socioeconòmiques de la zona, la tipologia de les famílies dels alumnes que atén el centre i els continguts de l'acord de coresponsabilitat que se signi (LEC, 48.5).

Les administracions educatives poden incrementar els mòduls per als centres privats concertats que escolaritzin alumnes amb necessitat específica de suport

educatiu en proporció major a l'establerta amb caràcter general o per a la zona en la qual s'ubiquen (LOE. Art. 117.7)

La voluntat des pares: Correspon a les administracions educatives garantir l'escolarització, regular i assegurar la participació dels pares o tutors en les decisions que afectin l'escolarització i als processos educatius d'aquest alumnat. Igualment els correspon adoptar les mesures oportunes perquè els pares d'aquests alumnes rebin l'assessorament individualitzat, així com la informació necessària que els ajudi en l'educació dels seus fills (LOE, 71.4)

Acceptant que la norma és l'expressió d'un pacte, com a centres concertats i com a Escola Cristiana de Catalunya, creiem i acceptem la nostra coresponsabilitat. Per principi d'actuació, però també perquè la norma així ens ho indica. Però la coresponsabilitat afecta tots els actors, cadascú fent segons la seva legitimitat.

Precisament una de les característiques del Pacte, que recordem que també han signat el Departament d'Educació i, entre d'altres, l'ajuntament de Barcelona, és que reconeix i promou l'assoliment de mesures consensuades, perquè està demostrat que allà on ha millorat l'atenció a aquest alumnat és on precisament ha existit consens i acord en les mesures a aplicar.

Si els agents afectats actuen de manera unilateral, per imposició, sense consens i de forma infonamentada, estem abocats al fracàs. L'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials o específiques no pot derivar únicament del resultat d'un quocient matemàtic. L'adequació, la ponderació i l'equilibri d'aquesta escolarització respon a un conjunt de factors molt més ric i complex, que comporta la coresponsabilitat de tothom, no només d'una part del sistema. Així ho diu la LEC, ho accentua el Pacte contra la segregació escolar i els centres estan compromesos a complir. Com també s'ha de comprometre l'Administració.